**בַּתְּרֵיהּ. הַלְיָיְ תְּגַמְּלוּ זֹאת, לְשַׁלָּמָא גְּמוּל דָּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל כָּל אִינּוּן טָבָאן דְּגָרִים לָךְ, וְעָבִיד לָךְ** ומה כתוב אח"כ 'הליהו"ה תגמלו זאת', דהיינו וכי כך ראוי לגמול כן לקב"ה

על כל הטובות שהוא גרם לך ועשה לפניך בתמיה.

**לא מאסתים ולא געלתים – גם בגלות הקב"ה והשכינה לא עוזבים את עם ישראל**

**רַבִּי אֶלְעָזָר פָּתַח,** (ויקרא כו) **וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם וְגוֹ'. זַכָּאִין אִינּוּן יִשְׂרָאֵל, עַל כָּל עַמִּין עוֹבְדֵי כוֹכָבִים וּמַזָּלוֹת, דְּאַף עַל גַּב דְּאַרְגִּיזוּ קָמֵי מָארֵיהוֹן, קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לָא בָּעֵי לְשַׁבְקָא לוֹן** רבי אלעזר

פתח לבאר את מש"כ ואף גם זאת וגו', ואמר אשריהם ישראל מכל שאר הגויים כי הגם שהם חטאו לפני קונם, מכל מקום הוא לא רצה לעזוב אותם כלל. **דִּבְכָל אֲתָר דְּגָלוּ בֵּינֵי עַמְמַיָּא, קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עִמְּהוֹן בְּגָלוּתָא** ולכן בכל מקום שישראל גלו, הקב"ה גלה עימהם[קנא]. **הָדָא הוּא דִּכְתִיב וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם וְגוֹ'** כי זהו מש"כ ואף גם זאת וגו'.

## אור הרשב"י

[קנא] כדאיתא במגילה דף כט עמוד א' תניא, רבי שמעון בן יוחי אומר: בוא וראה כמה חביבין ישראל לפני הקדוש ברוך הוא. שבכל מקום שגלו – שכינה עמהן. גלו למצרים – שכינה עמהן, שנאמר: הנגלה נגליתי לבית אביך בהיותם במצרים וגו', גלו לבבל – שכינה עמהן, שנאמר: למענכם שלחתי בבלה. ואף כשהן עתידין ליגאל שכינה עמהן, שנאמר: ושב ה' אלהיך את שבותך, והשיב לא נאמר אלא ושב, מלמד שהקדוש ברוך הוא שב עמהן מבין הגליות.



ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

**רְבִּי אַבָּא אָמַר, וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם. תָּא חֲזֵי, כַּמָּה חֲבִיבוּתָא דְקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבֵּיהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל, דְּאַף עַל גַּב דְּגָרְמִין לְמִגְלֵי בֵּינֵי עַמְמַיָּא, שְׁכִינְתָּא לָא אִתְעֲדִיאַת מִנְּהוֹן לְעָלְמִין** וכך גם ביאר רבי אבא את מש"כ ואף גם זאת בהיותם וגו', כי בא וראה כמה גדולה חביבות הקב"ה לבניו ישראל, כי הגם שהם גרמו לעצמם שיגלו לבין האומות, מכל מקום אין השכינה סרה מהם לעולמים. **דְּלָא תֵּימָא דְּאִינּוּן בִּלְחוֹדַיְיהוּ בְּגָלוּתָא מִשְׁתַּכְּחִין** ואל תאמר שישראל לבדם נמצאים בגלות. **אֶלָּא וְאַף גַּם זֹאת עִמְּהוֹן מִשְׁתַּכְּחִין** אלא גם בהיותם בארץ אויביהם בגלות גם השכינה הנקראת זאת נמצאת עימהם. **הֲדָא הוּא דִּכְתִיב וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם וְגוֹ'**

כי זהו מש"כ ואף גם זאת בהיותם וגו'.

משל למלך שהרחיק את בנו ממנו והמלכה עזבה עם בנה

**לְמַלְכָּא דְּאַרְגִּיז עַל בְּרֵיהּ, גָּזַר עֲלֵיהּ עוֹנְשָׁא לְאִתְרַחֲקָא מִנֵּיהּ, וּלְמֵיזַל לְאַרְעָא רְחִיקָא**

והוא משל למלך שכעס על בנו וגזר עליו עונש שיתרחק ממנו ושילך לארץ רחוקה.

**שַׁמְעָה מַטְרוֹנִיתָא וְאָמְרָה, הוֹאִיל וּבְרִי אָזִיל לְאַרְעָא רְחִיקָא, וְשַׁדֵּי לֵיהּ מַלְכָּא מֵהֵיכָלֵיהּ, אֲנָא לָא אֶשְׁבּוֹק לֵיהּ** וכאשר שמעה אמו המלכה על עונש בנה, היא אמרה שמאחר שבני הולך בגלות בארץ רחוקה מפני שזרק אותו המלך מארמונו, אז לפחות אני לא אעזוב אותו, **אוֹ תַּרְוָנָא כַּחֲדָא נִיתוּב לְהֵיכָלָא דְּמַלְכָּא אוֹ תַּרְוָנָא**



ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

**כַּחֲדָא נֵיתִיב בְּאַרְעָא אָחֳרָא** כי או ששנינו נשוב כאחד לארמון המלך, או ששנינו נישב ביחד בארץ רחוקה. **לְזִמְנִין, פָּקִיד מַלְכָּא עַל מַטְרוֹנִיתָא, לָא אַשְׁכְּחָהּ. דַּהֲוָות אַזְלַת עִם בְּרֵיהּ** ולימים נזכר המלך במלכה והלך לבקשה והוא לא מצאה מאחר שהיא הלכה בגלות עם בנה, **אָמַר, הוֹאִיל וּמַטְרוֹנִיתָא תַּמָּן, תַּרְוַוּיְיהוּ יְתוּבוּן** ואמר המלך שמאחר שהמלכה שם בארץ רחוקה ואני רוצה להחזירה, אז לכן שניהם ישובו גם היא וגם בנה.

כאשר הקב"ה יפקוד את המלכה יפדה גם את בניה עמה

**וּבְזִמְנָא דְּפָקִיד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַטְרוֹנִיתָא, פָּקִיד לָהּ בְּקַדְמִיתָא, וּבְגִינָהּ פָּקִיד לִבְנוֹי** וכך הוא בגלות בני ישראל שכאשר יפקוד הקב"ה את המלכה השכינה הוא יפדה אותה בתחילה, ובגללה הוא יפדה מהגלות את בניה ישראל מאחר שהיא לא עוזבת אותם לעולמים, בסוד 'השוכן איתם בתוך טומאתם'. **הָדָא הוּא דִּכְתִיב,** (שמות ו) **וְגַם אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגוֹ'. מַאן גָּרִים דַּאֲנָא שָׁמַעְנָא עֲקַתְהוֹן. כַּבְיָכוֹל, מַטְרוֹנִיתָא. דִּדְכַרְנָא לָהּ** וזהו מש"כ וגם אני שמעתי את נאקת בני ישראל וגו', דהיינו מי גרם שאשמע את נאקת בני ישראל אלא כביכול היא המלכה השכינה שזכרתי אותה שהיא גלתה עימהם. **הָדָא הוּא דִּכְתִיב,** (שמות ו) **וָאֶזְכֹּר אֶת בְּרִיתִי. וּכְתִיב** (שמות ב) **וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת בְּרִיתוֹ** כי זהו מש"כ 'ואזכר את בריתי', וכ"כ עוד 'ויזכור אלהים את בריתו',



ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000

דהיינו שהקב"ה זכר את עטרת היסוד שהיא השכינה. **וְכַד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא יֵהָדַר לְיִשְׂרָאֵל מִן גָּלוּתָא, מַה כְּתִיב.** (דברים ל) **וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ, דָּא מַטְרוֹנִיתָא** וכאשר הקב"ה יחזיר את ישראל מהגלות, אז יתקיים מש"כ 'ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך', דהיינו שהוא ישיב בתחילה את המלכה השכינה מהגלות ועי"כ הוא יחזיר את ישראל בניה.

**וְעוֹד כְּתִיב,** (תהלים פה) **רָצִיתָ יְהוָה אַרְצֶךָ שַׁבְתָּ שְׁבוּת יַעֲקֹב** וכן יתקיים עוד מש"כ 'רצית ה' ארצך שבת שבות יעקב', דהיינו שמאחר שרצה הקב"ה להחזיר מהגלות את השכינה הנקראת ארץ, אז לכן הוא החזיר והשיב מהגלות את בית יעקב בניה של השכינה בב"א.

## העוונות גורמים שהשכינה תהיה בגלות

**אָמַר רִבִּי יְהוּדָה, הַלְיֵי' תְּגְמְלוּ זֹאת, בְּגִין דְּאַתּוּן דָּר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל, אַתּוּן הֲוֵיתוּן גָּרְמִין דְּתִגְלֵי זֹאת בְּגָלוּתָא** ואמר רבי יהודה שהנה מש"כ 'הליהו"ה תגמלו זאת' פירושו וכי לז"א הנקרא הוי"ה תגמלו לאשתו המלכות הנקראת זאת שתושלח לגלות בסוד 'ובפשעכם שולחה אמכם', כי הרי כל זה הוא מחמת שאתם 'דור עקש ופתלתל' כי משום כך אתם גורמים לשכינה הנקראת זאת שתושלח בגלות. **הַלְיֵי' תְּגְמְלוּ זֹאת. דָּא הוּא גְּמוּל דְּעָבִיד עִמְּכוֹן, בְּכָל אִינּוּן נִימוּסִין דְּמִצְרַיִם, בְּכָל אִינּוּן אָתְוָון דְּעָבַד לְכוּ, דָּא הוּא גְּמוּל דְּאַתּוּן שָׁלְמִין לְהַאי זֹאת** וכי לה' תגמלו זאת בתמיה, וכי זהו הגמול שאתם גומלים עמו על כל



ניתן להקדיש עבור הנצחות או לרפואה / הצלחה טל' 02-6249000